

VERANTWOORDELIJK DG/DIRECTIE

Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD), Uitvoerings- en Handhavingsbeleid (UHB), Grote Ondernemingen (GO), Midden- en Klein bedrijf (MKB), Douane, Directeur-Generaal Fiscale Zaken (DGFZ), directie Financiële Markten.

OMSCHRIJVING INHOUD

De FIOD staat als opsporingsdienst opgesteld voor de aanpak van fiscale en financieel-economische fraude. De aanpak van het witwassen van (criminele) geldstromen, het tegengaan van ondermijnende criminaliteit en het afpakken van crimineel verkregen vermogen vormt een groot onderdeel van het werk. Douane speelt een belangrijke rol, met name voor wat betreft mainports als Schiphol, de Rotterdamse haven en de haven in Vlissingen.

KRACHTENVELD

- Witwasbestrijding en de aanpak van ondermijning hebben politieke aandacht vanuit het ondermijnende effect in de samenleving, het normaliseren van criminele inmenging in de bovenwereld en het idee dat misdaad niet mag lonen.
- Het kabinet Rutte III heeft op de thema's geïnvesteerd, onder meer met het nationaal plan van aanpak witwassen van juni 2019 en de investeringen in het Multidisciplinaire Interventieteam Ondermijning (MIT). Zowel voor de aanpak van witwassen, als investeringen in de aanpak van ondermijning en het MIT is geld beschikbaar gesteld voor de FIOD, Douane en onderdelen van de Belastingdienst. De ministeries van Financiën en Justitie en Veiligheid (JenV) staan gezamenlijk voor het nationale plan van aanpak witwassen. Het nationale plan van aanpak kent drie pijlers: (1) aanpassing van wet-en regelgeving, (2) versterken van de positie van het toezicht en de poortwachters en (3) opsporing en vervolging. Het ministerie van Financiën en JenV dragen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor de uitvoering en realisatie. De ondermijningsaanpak is primair de verantwoordelijkheid van het ministerie van JenV.
- Gegeven de politiek gevoelde urgentie van de aanpak van ondermijning is in september 2020 binnen JenV een programma-DG ondermijning benoemd. Een inventarisatie van het programma-DG wijst uit dat het inmiddels om meer dan 50 projecten en initiatieven gaat en vele samenwerkingsverbanden.
- De aanpak is breed, van preventie met wijkaanpak en inzet op jongerenproblematiek tot een met repressieve middelen vanuit de opsporing en de strafrechtelijke aanpak.
- Op Prinsjesdag 2021 is bekend gemaakt dat voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit door het demissionaire kabinet extra middelen beschikbaar worden gesteld. Structureel gaat het om 434 mln. Hierbij is ook extra geld voor de Belastingdienst, Douane en FIOD beschikbaar. De uitkomsten van het overleg over de precieze investeringsvoorstellen en bedragen zijn nog niet bekend.

-
- In het coalitieakkoord zijn ook weer aanvullende middelen voor ondermijning opgenomen: 40 mln in 2023, 80 mln in 2024 en vanaf 2025 100 mln structureel.
  - Het kabinet heeft in de BNC-fiches bij de voorstellen voor een Europese witwasautoriteit aangegeven een verkenning te doen naar de kosten en baten van het naar NL halen van die autoriteit. De uitkomsten van deze analyse zullen kort na uw aantreden voorgelegd worden aan u en de minister van J&V.

BEHANDELING

Voor zowel de witwasbestrijding, als de aanpak van ondermijning is er een voortdurende stroom richting de Tweede Kamer (TK). Ook worden met enige regelmaat schriftelijke Kamervragen gesteld. Met betrekking tot het nationaal plan van aanpak witwassen gaat er regulier een voortgangsrapportage naar de TK, de laatste rapportage dateert van december 2020. De evaluatie voor 2021-2022 van de Financial Action Taskforce (FATF) is onlangs gestart. In deze evaluatie wordt de Nederlandse aanpak van witwassen en de financiering van terrorisme beoordeeld.

Over de recente toewijzing van extra middelen voor de aanpak van ondermijning is er op 4 oktober 2021 vanuit JenV een brief naar de TK gestuurd.

AMBTELIJKE BELEIDSOPVATTINGEN

Gegeven de politieke aandacht voor en investeringen in de witwasbestrijding en de aanpak van de ondermijnende criminaliteit ligt de uitdaging er voor overheidspartijen om onder meer in samenwerking met private partijen te laten zien wat er aan resultaat wordt geboekt. Het gaat om het sorteren van effect en impact over de hele keten heen.

Voor de FIOD, Douane en de Belastingdienst gaat het om de resultaten die in de vele samenwerkingsverbanden worden bereikt met inzet van het toezicht en/of de opsporing. Aandachtspunt daarbij is de (juridische basis van) uitwisseling van gegevens tussen publieke en private partijen onderling en tussen publiek-privaat.